

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 89432283-610/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

7/14266 GYL 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.07.2024 tarihli ve E. 43452547-120.07.04-1464464 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Berdan ÖZTÜRK tarafından verilen “Pandemi sürecinde uygulanan bir tedavi yöntemine ilişkin” 7/14266 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Bakan

Ek-Önerge Cevabı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Berdan ÖZTÜRK tarafından verilen “Pandemi sürecinde uygulanan bir tedavi yöntemine ilişkin” 7/14266 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim Üyesi Prof. Dr. Cenap Ekinci, X adlı sosyal medya hesabından 8 Temmuz 2024 tarihinde yaptığı paylaşımlarda küresel pandeminin yaşandığı dönemde Diyarbakır halkının kobay olarak kullanıldığını ve birçok hastaların bilimsel yanı olmayan bir tedavi nedeniyle yaşamını yitirdiğini iddia etmektedir. İddialara göre, 27 Haziran 2020 tarihinde Diyarbakır Valiliği'nin bilgisi dahilinde Diyarbakır Havalimanına özel bir uçak inmiş, bu uçakta özel bir hastanede görevli tanınmış bir göğüs hastalıkları uzmanı profesör başkanlığında 5 sağlıkçı ve 2 sivil bulunmaktaydı. Bu kişiler, havalimanında valilik personeli tarafından karşılanarak Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesine götürülmüştür. Ekibi, burada Sağlık İl Müdürü C.T ve başhekim E.B karşılamıştır.

Ekinci, ekibin amacının, Covid-19 virüsünü kanda ilaçsız tedavi edebilen bir cihazı Sağlık Bakanlığına satmak olduğunu iddia etmektedir. Ancak, Bakanlığın bu cihazı satın almak istemediğini, çünkü cihazın bilimsel hiçbir yanının olmadığını ve dünyada bu cihaz ile yapılmış herhangi bir deney ya da faz çalışmasının bulunmadığını belirtmiştir. Ayrıca, gelen ekibin başında M.S adlı bir kişinin olduğunu ve bu kişinin Sağlık Bakanı'nın yakını olduğunu ifade eden Ekinci, bu kişinin ısrarla cihazın denenip raporlanmasını istediğini iddia etmektedir.

Ekinci, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekiminin bu cihazı kendi hastaları üzerinde denemeyi kabul ettiğini ve 3 gün boyunca hastalara ve yakınlarına bilgi verilmeksizin bu deneylerin yapıldığını öne sürmektedir. Sözde "Türk Işını" adı altında yapılan deneylerde birçok hastanın yaşamını yitirdiğini iddia etmektedir. Söz konusu tedavi yöntemine dair 2020 yılının haziran ayında Diyarbakır İl Sağlık Müdürü C.T, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimisi Doç. Dr. E.B ve Gazi Üniversitesi Kalp Damar Cerrahi. Prof. Dr. H.S.G bir basın toplantısı düzenlemiş, "Türk Işın Tedavi" yönteminin Covid 19 tanısıyla yatan 46 yaşındaki erkek bir hastaya uygulandığını açıklamışlardı.

Tüm bu iddialarla beraber söz konusu tedavi yöntemi için başka hastanelerle görüşüldüğü ama hastanelerin kabul etmediği ifade edilmiştir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

SORU 1- Prof. Dr. Cenap Ekinci'nin X adlı sosyal medya hesabından paylaştığı vahim iddialar hakkında bakanlık olarak bir soruşturma başlatılmış mıdır? Ya da başlatılacak mıdır?

SORU 2- 27 Haziran 2020 tarihinde Diyarbakır Havalimanına inen özel uçak ve içerisindeki kişilerin Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesine götürüldüğü doğru mudur? Bu uçakta bulunan kişilerin kimlikleri ve amaçları nelerdir?

SORU 3- İddia edildiği gibi, Sağlık İl Müdürü C.T ve başhekim E.B'nin bu süreçteki rolleri nedir? Bu kişiler söz konusu tedavi cihazını kaç hasta üzerinde denemişlerdir? Türk Işın Tedavi" yönteminin uygulandığı hastalar kimlerdir ve şu anda kaç hayattadır?

SORU 4- "Türk Işını" adı verilen cihazın bilimsel geçerliliği nedir? Bu cihazın Covid-19 virüsünü kanda ilaçla tedavi edebileceğine dair herhangi bir bilimsel kanıt var mıdır?

SORU 5- Bu tedavi yöntemi Diyarbakır'da ve Türkiye'de başka hangi hastanelerde kullanılmıştır ya da kullanılması için önerilmiştir? Bu tedavi yöntemini uygulamak istemeyen reddeden kaç hastane vardır?

SORU 6- 27 Haziran 2020 tarihi ve sonrasındaki 3 gün boyunca Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde kaç kişi Covid 19 hastalığı nedeniyle yaşamını yitirmiştir? Bu kişilerin arasında kaç kişiye "Türk Işın" tedavisi uygulanmıştır?

SORU 7- Bu vahim iddiaların aydınlatılması ve kamuoyunun bilgilendirilmesi için hangi adımlar atılacaktır?

SORU 8- "Türk Işın" adlı tedavi için Diyarbakır'a gelen heyetin başında bulunduğu iddia edilen M.S adlı kişi kimdir? Bu kişinin Sağlık Bakanı ile bir akrabalığı ya da bağı bulunmakta mıdır?

SORU 9- Bilimsel yanı bulunmayan, deney ve faz süreçlerini geçirmemiş yasal olarak onaylanmamış bir cihazı hastalar üzerinde deneyen kişiler hakkında idari soruşturma başlatacak mısınız?

SORU 10- Hastaların yaşamını yitirmesine neden olan ve izinsiz tedavi uygulayan kişiler hakkında adli işlem başlatılması için bir girişiminiz olacak mıdır?

SORU 11- Haziran ayında basın açıklamasıyla duyurulan bu tedavi yöntemiyle iyileştiği ifade edilen 46 yaşındaki erkek hastanın kimliğini açıklayacak mısınız?

CEVAPLAR: 1,11.

COVID-19 salgınının devam ettiği süreçte tüm dünya ile birlikte Türkiye’de de COVID-19’a karşı yeni tedavi seçenekleri ile aşı araştırmalarına öncelik verilmiştir. Pandeminin klinik araştırmaların farklı süreçleri üzerine etkisi olabileceği öngörülerek salgının erken dönemlerinde çalışmalara başlanılmıştır. Bu süreçte konunun aciliyeti ve ehemmiyetine binaen, Bakanlık COVID-19 araştırmaların değerlendirme işlemlerini ivedilikle tamamlamış, tüm araştırma taraflarıyla etkin bir iletişim sürdürmüş ve COVID-19 araştırmalarının yürütülmesi konusunda tüm bilimsel gelişmeleri yakından takip ederek uluslararası kabul gören ilkeleri uygulamıştır.

Soru önermesine konu olan araştırma, bir tedavi seçeneğinin standart tedavi protokolleri ile birlikte kullanılmasının COVID-19 hastalığında araştırılmasını konu almaktadır. İlgili çalışma çok merkezli olarak yürütülmesi hedeflenen bir çalışma olup öncesinde etik kurul tarafından onaylanmış sonrasında ise ilgililer tarafından çalışma sonlandırılmıştır. İlgili mevzuat gereği klinik araştırmalar kapsamında oluşan tüm advers olayların bildirilmesi zorunlu olup çalışma kapsamında yapılmış bir advers olay bildirimi de bulunmamaktadır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.